

ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ-2012. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРІВ У ОКРУГАХ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

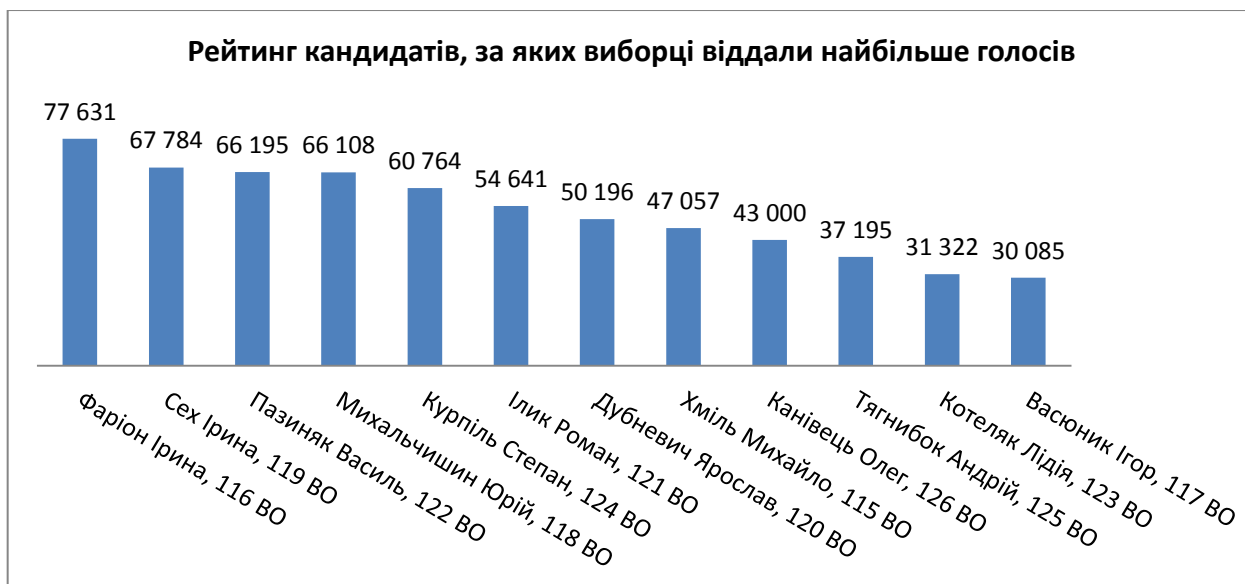
*Львівське представництво
Громадянської мережі ОПОРА*

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРІВ У ОКРУГАХ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Попри те, що Центральна виборча комісія ще не оголосила результатів волевиявлення українців на останніх виборах до Верховної ради, однак на Львівщині процес підрахунку голосів уже закінчився. Тому, можемо сміливо підбивати підсумки вибору мешканців області.

Зупинимося передусім на аналізі депутатів-мажоритарників, які кандидували та перемогли в одномандатних виборчих округах. Мажоритарна складова виборчого процесу, хоч і мала ряд негативних моментів під час проведення агітаційної кампанії (підкуп виборців, зловживання адміністративним ресурсом, показова благодійність), однак її результат, як виявилось, спрогнозувати було нелегко. З 12 виборчих округів Львівщини інтрига щодо того, хто ж стане переможцем зберігалася у семи з них: на Жовківщині та Яворівщині – змагання між Василем Пазиняком та Тарасом Козаком, Сихівський район Львова – основні опоненти Михайло Хміль та Дмитро Добродомов, Перемишлянщина та Золочівщина – Тарас Батенко та Лідія Котеляк, Галицький район м. Львова – до останнього точилася запекла боротьба між Тарасом Стецьківим та Ігорем Васюником, не так все однозначно виглядало у боротьбі братів Дубневичів проти Юрія Михальчишина та Тетяни Чорновол, Старосамбірщина та Турківщина – опонентами залишалися Андрій Лопушанський та Ігор Пукшин. Однак, результат виборів перевершив сподівання не лише експертів, а й самих кандидатів та партій, якими вони висувалися. Зокрема, йдеться про остаточні підсумки голосування у 122, 123, 125 виборчих округах, де несподівано для всіх перемогу здобули висуванці від об'єднаної опозиції.

Загалом, що стосується перемоги в одномандатних округах Львівщини, то бренд «Об'єднаної опозиції» на 92% виправдав себе. В 11 з 12 виборчих округів перемогли власне висуванці Об'єднаної Опозиції. І лише у 120 окрузі не місцевій Тетяні Чорновол так і не вдалося перемогти самовисуванця-олігарха Ярослава Дубневича. У підсумку, ВО «Свобода» отримало 4 мандати у Верховній Раді від Львівщини, ВО «Батьківщина» - 7, та один депутат – без партійної приналежності.

Попри те, що бренд Об'єднаної опозиції таки спрацював, кандидати отримали на свою користь різну кількість голосів виборців. Беззаперечним лідером за кількістю відданих голосів є Ірина Фаріон (77631 виборець), яку обігнали в Україні лише троє кандидатів з Донеччини – Олександр Бабков (92239 виборців), Микола Левченко (89630 виборців), Юхим Звягільський (83029 виборців). Чималу підтримку отримали однопартійці Фаріон – Ірина Сех та Юрій Михальчишин. У трійку лідерів за кількістю голосів виборців входить і кандидат від ВО «Батьківщина» - Василь Пазиняк, чия перемога

стала однією з найбільших несподіванок Львівщини. Удвічі менше голосів виборців отримали Андрій Тягнибок, Лідія Котеляк та Ігор Васюник, причому останній випередив свого основного конкурента всього на 3251 голос.

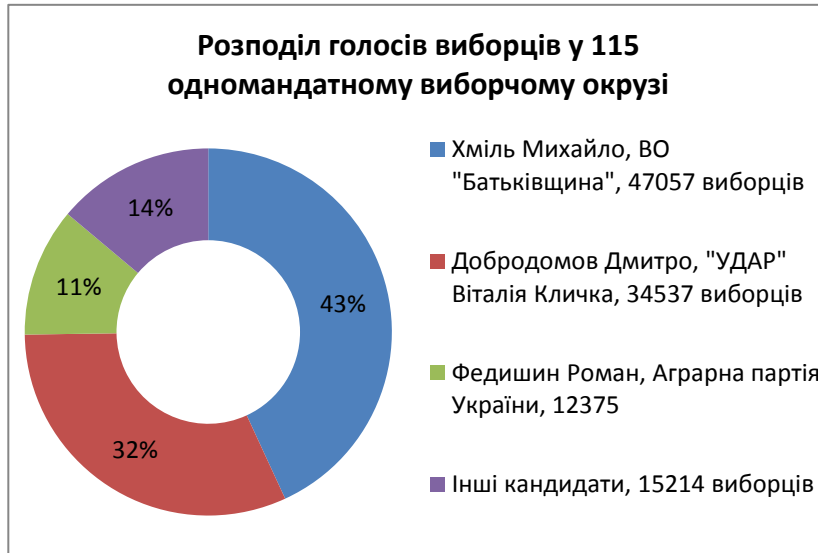
За таких обставин львівський виборець фактично зробив вибір на користь опозиційних сил – ВО «Батьківщина» та «Свобода». Друге чи третє місце у більшості округів відійшло висуванцям від політичної партії «УДАР». Цікаво, що перемога кандидата-мажоритарника не завжди супроводжувалася перемогою політичної сили, яку він представляє. Так, наприклад, у ВО 119, де з великим відривом лідирувала свободівка Ірина Сех, перше місце у багатомандатному окрузі відійшло до ВО «Батьківщина», а у 117 навпаки – попри успіх Васюника тріумфувала «Свобода». Схожі ситуації спостерігаємо також у 115, 121, 125 та 126 округах.

Завідомо програшні були позиції у провладної партії. Хоча, слід відзначити, що стабільність, яку обіцяє Партії регіонів своїм виборцям, проявилася у практично всіх 12 округах. Всюди в області вони отримали однаковий результат – четверте місце. Винятком став хіба що 118 округ, де партію влади обігнала «Наша Україна». Щодо кандидатів від Партії регіонів, то лише одному з них вдалося пробитися до трійки лідерів. Це ще один вагомий індикатор політичних симпатій мешканців Львівської області.

Пропонуємо детальніше ознайомитися з інформацією про те, хто саме буде представляти інтереси 12 округів Львівщини у новообраній Верховній Раді.

Виборчий округ №115 (центр – Сихівський район м. Львова)

В ході тривалої напруженої тактичної боротьби перемогу у 115 виборчому окрузі святкує кандидат від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» **Михайло Хміль**. Його основний опонент від політичної партії «УДАР» Віталія Кличка, журналіст **Дмитро Добродомов** з різницею у 11,5% займає друге місце. На третьому місці зупинився власник ринку «Шувар», представник Аграрної партії України **Роман Федешин**. Він набрав 11,33% голосів.

За Михайла Хміля проголосували 47 057 виборців, що становить 43,09% від загальної кількості виборців, які прийшли на дільниці. Проте, якщо взяти до уваги всіх, майже 171 000 виборців на окрузі, то новообраний депутат представлятиме інтереси 27% виборців 115 ВО у майбутній Верховній Раді. За Дмитра Добродомова, у свою чергу, віддано 20% голосів від загальної кількості виборців на окрузі.

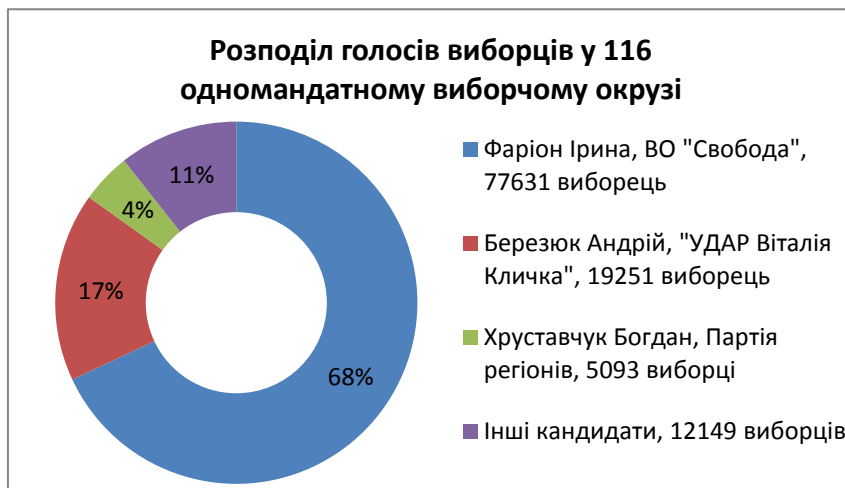
Зауважимо, що задовго до дня голосування більшість політичних оглядачів вважали фаворитом на окрузі пана Добродомова. Результати дослідження електоральних настроїв мешканців округу, проведеного соціологічною групою «Рейтинг», теж віддавали перевагу кандидату від «УДАРУ». Цьому є об'єктивні причини: Дмитро Добродомов, як журналіст та телеведучий, є більш впізнаваною особою для львівського виборця. Проте, за плечима пана Хміля стояв бренд «об'єднаної опозиції». І саме фактор опозиційності зіграв вирішальну роль у розподілі голосів на окрузі в день виборів.

Перемога Михайла Хміля на окрузі дасть опозиційним силам ще одного надійного депутата. З огляду на відсутність серйозних фінансових ресурсів та сфер для лобіювання за плечима, малоімовірно, що пан Хміль голосуватиме інакше, ніж політична сила від якої він балотувався.

Позаяк, незважаючи на перемогу кандидата від «Батьківщини», впевнену перемогу на окрузі здобула інша сила – ВО «Свобода». За неї віддали голоси 37,44% або 41 337 виборців. На другому місці – ВО «Батьківщина» з 28,20%, на третьому – «УДАР» з 19,40%. Як бачимо, кандидата від «УДАРУ» підтримало на 12% більше виборців, аніж саму політичну силу. Натомість, прихильники Хміля вочевидь розділилися на два табори: ті, хто проголосував за «Свободу» та ті, хто віддав голос безпосередньо за ВО «Батьківщина».

Виборчий округ №116 (центр – Залізничний район м. Львова)

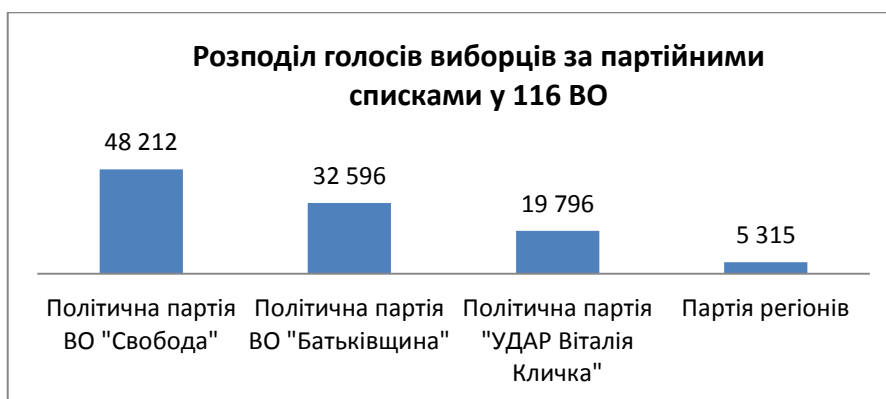
116 виборчий округ ще на початку передвиборчої кампанії вважався одним з найспокійніших, а результат – найбільш передбачуваним. Причиною цього стала наявність серед кандидатів у народні депутати, особи **Ірини Фаріон**, представниці ВО «Свобода», яка одразу була визнана фавориткою змагань. Цей факт мав відчутний вплив і на передвиборчу кампанію свободівки, яка фактично зводилася не до прямої агітації за власну кандидатуру, а за політичне об'єднання, членом якого вона є.

Серед решти 8 кандидатів, які могли скласти конкуренцію Ірині Фаріон, слід виокремити **Андрія Березюка**, висуванця від політичної партії «УДАР» Віталія Кличка, та **Богдана Хруставчука** – від Партії регіонів. Однак, оскільки жоден з цих кандидатів ще не став самодостатнім «брендом», то розраховувати можна було лише на електоральну підтримку виборців тих політичних партій,

від яких вони кандидували. Про значну кількість прихильників Партії регіонів у Львові говорити не доводиться, тому у своїй передвиборчій агітації Хруставчук рідко згадував про те, що його підтримує провладна партія. Основним меседжем своєї кампанії представник ПР обрав слоган «Молодь за розвиток Львівщини», на чому й базував усю передвиборчу кампанію. За «УДАР» у Львові голосували здебільшого ті, хто не підтримував об'єднаної опозиції чи ВО «Свобода», тому виборці, які надавали перевагу партії Віталія Кличка у багатомандатному окрузі, віддали голоси його висуванцю і у мажоритарному 116 окрузі.

Зважаючи на те, що Ірина Фаріон стала єдиним узгодженим кандидатом від об'єднаної опозиції та ВО «Свобода», результат виборів в одномандатному виборчому окрузі перевищив усі сподівання: свободівка стала абсолютним лідером за кількістю голосів виборців, які її підтримали у 116 ВО. Фактично за Ірину Фаріон проголосували усі виборці, які у багатомандатному окрузі голосували за ВО «Свобода» та ВО «Батьківщина». Натомість прихильники «УДАРу» та Партії регіонів підтримали відповідних кандидатів і в одномандатних округах. Найбільшу підтримку у 116 виборчому окрузі здобуло ВО «Свобода» - 41,69% голосів виборців, ВО «Батьківщина» - 28,18%, «УДАР» - 17,11% та 4,59% - Партія регіонів.

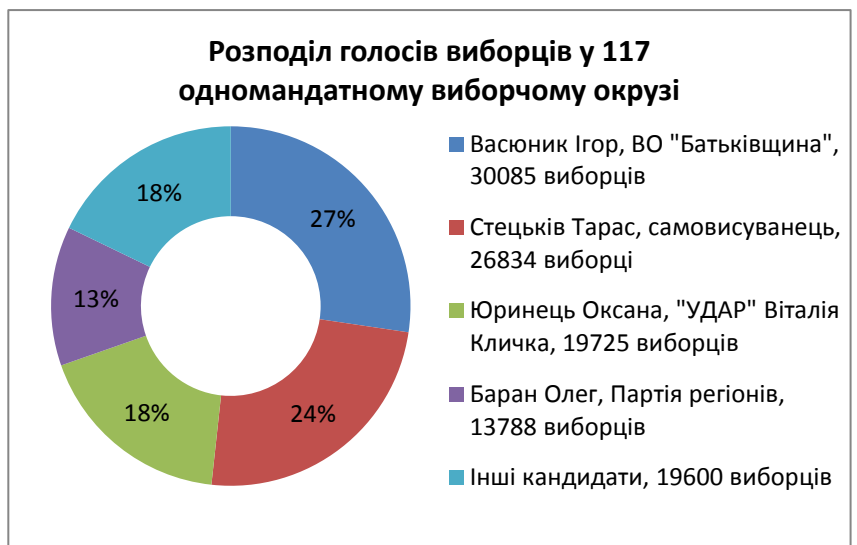
Безапеляційна перемога Ірини Фаріон у Львові гарантувала їй депутатський мандат у Верховній Раді України, разом з тим, відповідно до чинного законодавства, – позбавила мандату в обласній раді. Залишається сподіватися, що кредит довіри, який свободівка отримала від львів'ян буде використаний для ефективної законотворчої діяльності та демократизації суспільних відносин у країні.

Виборчий округ №117 (центр – Галицький район м. Львова)

В 117 виборчому окрузі, який охоплював Галицький, Франківський та частину Шевченківського району міста Львова, мандат народного депутата отримав **Ігор Васюник** – єдиний узгоджений кандидат від Об'єднаної опозиції. Проте, цю перемогу до останнього дня Васюник ділив зі своїм опонентом – **Тарасом Стецьківим**, народним депутатом п'яти скликань, який цього разу був самовисуванцем та позиціонував себе єдиним узгодженим кандидатом від Комітету Опору Диктатурі.

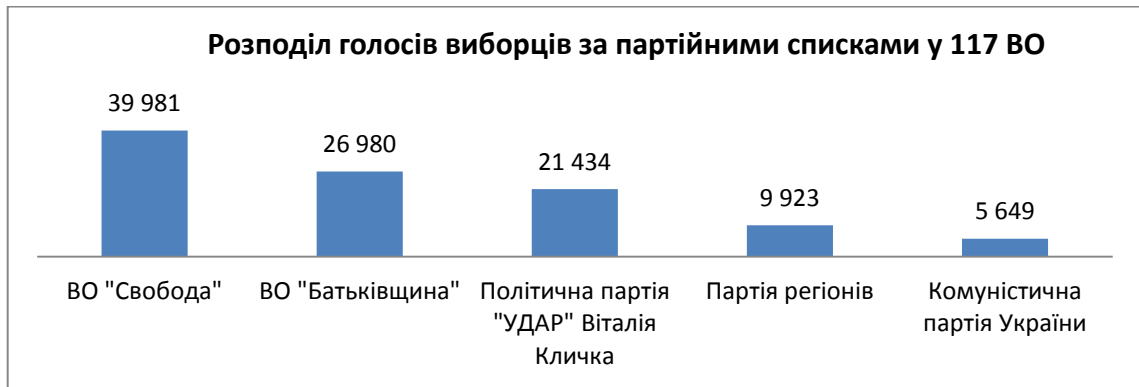
Впродовж передвиборчої кампанії претенденти на депутатський мандат мали майже однакові шанси. Різні соціологічні дослідження прогнозували почергово перемогу то Васюника, то Стецьківа. Результати виборів також показали, що кожен з них має значну підтримку та довіру львів'ян, а переможця підтримала лише відносна більшість виборців 117 округу. Так, Ігор Васюник отримав підтримку 30085 виборців (що складає 27,34 %) Тарас Стецьків - 26834 виборців (24,38%), немало голосів також отримали **Оксана Юринець** (кандидат від УДАРу) – 19725 (17,92 %) та **Олег Баран** (кандидат від Партії регіонів) – 13788 (12,53%).

Якщо порівняти ці результати з результатами голосування в інших мажоритарних округах, то необхідно визнати, що ця перемога входить в десятку найменш відносних перемог. Зокрема, з меншою квотою підтримки отримали депутатський мандат такі депутати: Марков Ігор (ОВО №133) – 26,60% Кутовий В'ячеслав (ОВО №95) – 26,90%, Опанащенко Михайло (ОВО №185) - 25,31%, Лабунська Анжеліка (ОВО №63) – 25,37%, Сухий Ярослав (ОВО №74) - 24,92%, а Крук Юрій (ОВО №143) переміг з результатом 23,76 % голосів виборців, що є навіть менше, ніж отримав Тарас Стецьків, посівши друге місце.

Ігорю Васюнику буде важко виправдати довіру львів'ян, яких він представлятиме. Адже, абсолютна більшість виборців його не обрала і не підтримує його програму. А тому для злагодженої роботи і належного представництва електорату 117 округу, йому прийдеється узгоджувати свою передвиборчу програму з програмами інших кандидатів, які отримали значну підтримку.

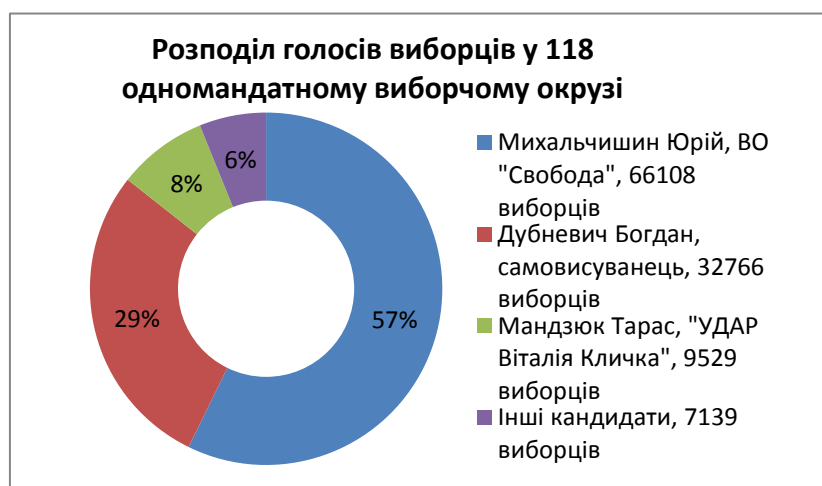
Ще менше голосів виборців набрала політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», від якої фактично кандидував Васюник – лише 26980, що становить 24,21% від загальної кількості виборців, які прийшли на дільниці. Першість у 117 виборчому окрузі отримало Всеукраїнське об'єднання «Свобода», за нього віддали свої голоси 39981 виборець (35,88 %).

Виборчий округ №118 (центр – Личаківський район м. Львова)

118 округ - новий для Львівщини, він охоплює частини Личаківського і Шевченківського районів міста, а також повністю включає Пустомитівський район області, який фактично знаходиться довкола Львова. Тому, не дивно, що одними з основних претендентів на крісло депутата був старший з братів-олігархів Дубневичів – Богдан. Дубневичі є вихідцями з Пустомитівського району, тут вони володіють великою кількістю земельних ділянок та підприємств. Від цього округу самовисуванець **Богдан Дубневич** вже балотувався до ВРУ у 2002, проте програв вибори Олексі Гудимі, який тоді був рухівцем.

Основним опонентом Богдана Дубневича на виборах-2012 став **Юрій Михальчишин** – свободівець, відомий своїми запальними промовами проти чинної влади. Слід зазначити, що експерти-політологи спершу прогнозували, що пан Михальчишин обере для кандидатування Сихівський округ (ВО №115), де у політика є найвищий рівень підтримки та де б він з легкістю виграв. Проте, свободівець прийшов у новий округ, у якому його фактично не знали. Заручившись підтримкою партії «Свобода» та виступами представників об'єднаної опозиції, йому вдалось здобути впевнену перемогу. Саме причетність до партії «Свобода» та радикалізм молодого політика і відіграло вирішальну роль у перемозі Юрія Михальчишина. Виборці віддали йому вдвічі більше голосів, аніж його конкуренту – 66108 проти 32766 голосів.

Кандидати вели абсолютно різні передвиборчі кампанії, які передусім, відображали фінансове становище політиків. Юрій Михальчишин здебільшого проводив зустрічі з виборцями, в той час як Дубневич задіяв увесь можливий фінансовий потенціал. Через благодійну організацію «Фонд братів Дубневичів» було здійснено непрямий підкуп виборців, зокрема виїзди на численні проці, спонукання

священнослужителів до агітації за конкретного кандидата. За тиждень до виборів на підтримку Дубневича були організовані концерти відомих артистів. Саме ці заходи і додали у деяких селах Пустомитівського району переваги Богдану Дубневичу у голосах. Але добра слава про хорошого господарника та благодійника пустомитівських церков не увінчалась успіхом. Негативний вплив на виборця мали розгромні публікації у газеті «Експрес» про його причетність до махінацій з ТОВ

«Корпорація колійні ремонтні технології» та скандал довкола «прихованої судимості». Виборець теж побачив причетність комерційних структур Б. Дубневича до Львівської ОДА.

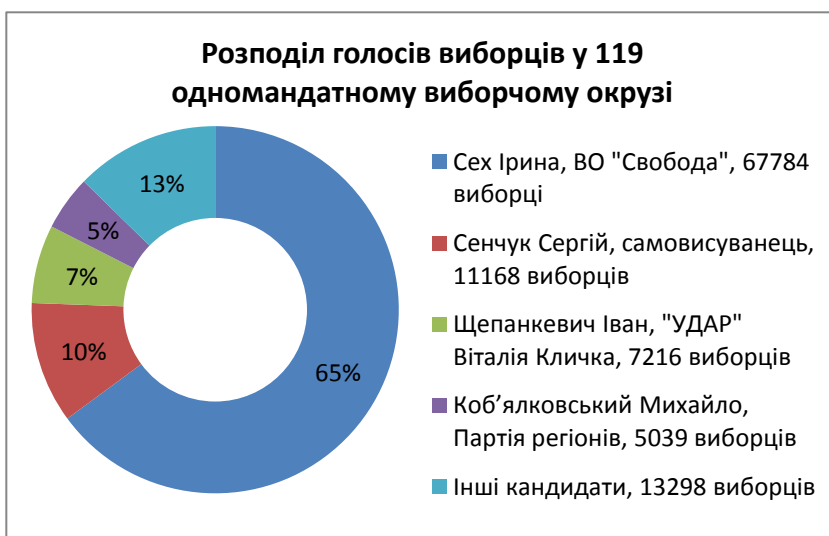
«Свобода» перемогла також і в багатомандатному окрузі з результатом у 40,72%. На другому місці прогнозовано опинилася ВО «Батьківщина» з 32,49%. Таким чином, можна припустити, що за пана Михальчишина проголосував увесь свободівський електорат, а також частина тих, хто голосував за ВО «Батьківщину». Дубневича підтримали решта виборців «Батьківщини» та електорат «УДАРу». До слова, висуванець «УДАРу» **Тарас Мандзюк** отримав вдвічі менше голосів, аніж політична партія, яку він представляє – 9529 та 18 727 голосів відповідно.

Очевидно, що вибір мешканців Львівщини на користь Михальчишина не був випадковим, і більшість з них очікують на результати роботи від новообраного депутата вже зовсім скоро. Однак, яку нішу в Парламенті займе молодий свободівець та яку риторику застосовуватиме для втілення у життя своєї програми – стане зрозумілим вже незабаром.

Виборчий округ №119 (центр – Бродівський район Львівської області)

119 округ включав в себе чотири райони: Бродівський, Буський, Радехівський та частину Кам'яно-Бузького. Ще задовго до офіційного старту передвиборчої кампанії не було сумнівів, що саме ВО «Свобода» висуватиме тут свого мажоритарника, адже цей округ традиційно вважають свободівським. Голова фракції ВО «Свобода» **Ірина Сех** та її брат – голова ЛОР Олег Панькевич, є вихідцями саме з Бродівського району.

В результаті єдиним узгодженим кандидатом від опозиції стала Ірина Сех, яка протягом усієї виборчої кампанії почувалася на окрузі дуже впевнено. Під час кампанії-2012 кандидат проводила особисті зустрічі з виборцями, розповсюджувала листівки та газети через намети ВО «Свобода». Її найближчим конкурентом був **Сергій Сенчук**, син покійного голови ЛОДА Степана Сенчука. Він користувався підтримкою здебільшого у Радехівському районі, де він народився. В окрузі Сенчук намагався схилити виборця на свій бік за допомогою різних соціально-медичних проектів, які проводив його благодійний фонд «Крила надії».

Проте, за результатами виборів Сенчук набрав трохи більше 10%, в той час як Сех отримала абсолютну більшість – 64,86% (67784 виборців). Інші кандидати здобули ще менше: за **Івана Щепанкевича** від «УДАРу», попри насичену виборчу кампанію, віддали голоси лише 7% виборців, за висуванця Партії регіонів **Михайла Коб'ялковського** – майже 5%.

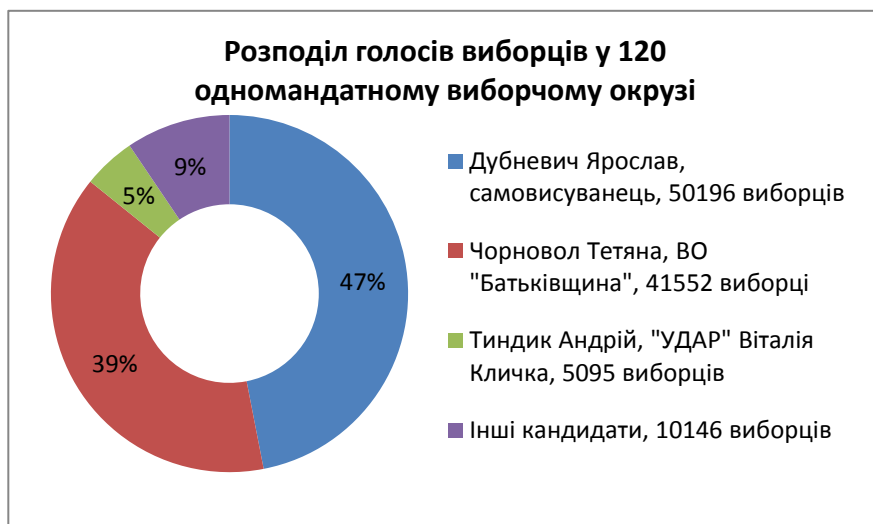
Загалом, Ірина Сех – абсолютний лідер виборчих перегонів у 119 окрузі і ця перемога була очікуваною. Кращим результатом може похвалитися хіба її колега Ірина Фаріон (68,02%, що складає 77631 осіб) у 116 виборчому окрузі.

Визначальним для перемоги кандидата став її зв'язок з округом. Ще у 2002 році Сех була обрана до Бродівської районної ради, де очолила першу в історії партії депутатську фракцію «Свободи». На території округу знаходиться також підприємство її чоловіка – «Топаз», податкові перевірки на якому Сех пов'язує з її критикою чинного голови облдержадміністрації. Окрім прив'язки до округу, Ірина Сех має високий рівень впізнаваності в області. З 2006 року вона є депутатом Львівської облради, зараз керує фракцією «Свободи». Сех є також одним з облич ВО «Свобода» на всеукраїнському рівні.

Цікаво, що у 119 окрузі по партійних списках ВО «Батьківщина» обігнала «Свободу». Проте, розрив цей незначний і становить менше 1,5 % - 38,86 та 37,54% відповідно. Сумарно ці дві опозиційні сили набрали 76,5%. Очевидно, що їх підтримали ті виборці, які голосували за Ірину Сех, а також за самовисуванця Сенчука Сергія та ударівця Івана Щепанкевича.

Виборчий округ №120 (центр – Городоцький район Львівської області)

У 120 мажоритарному виборчому окрузі Львівщини, який включає Городоцький, Мостиський та Самбірський (без м.Самбір та кількох сіл) райони, перемогу здобув самовисуванець **Ярослав Дубневич**. За переможця віддали свої голоси 50 196 виборців (46,91%).

Основний конкурент, висунутий ВО «Батьківщина» - **Тетяна Чорновол**, набрала 41 552 голосів виборців (38,83%), а кандидат від «УДАРУ» - Андрій Тиндик зайняв 3 місце, отримавши 5 095 голосів підтримки (4,76%). Попри звинувачення у фальсифікаціях виборів на окремих дільницях, можна констатувати не абсолютну, але досить впевнену перемогу Дубневича, з

різницею у 8 644 голоси (8,08%).

У всіх трьох районах округу Я.Дубневич здобув перемогу, з різницею більше 3 тисяч голосів у Городоцькому та Самбірському районах та майже 1 000 голосів у Мостиському. Менша підтримка на Мостищині зумовлена тим, що Андрій Тиндик там є більш популярним кандидатом, оскільки сам виходець з Мостищини.

Визначальними у перемозі Ярослава Дубневича стали такі фактори, як матеріально-фінансова підтримка кандидатом жителів округу ще задовго до виборів та сприйняття його виборцем як «людини, яка допомагає»; обіцянки кандидата – двостороння угода між ним та кожним населеним пунктом округу про надання останнім підтримки у разі перемоги Дубневича; відсутність місцевої авторитетної людини, яка б кандидувала від опозиції. Справді, основним недоліком, який не дав Тетяні Чорновол шансу на перемогу, стало те, що вона не є вихідцем із Львівщини, через що вона поповнила когорту так званих «парашутистів» з Києва. Хоча, бренд «узгодженого кандидата від опозиції» та безпосередня робота з виборцем протягом усієї передвиборчої кампанії допомогли пані Чорновол отримати високий результат.

Чи виграє Львівщина від перемоги Ярослава Дубневича однозначно стверджувати важко. Згадаймо чіткі заяви кандидата про дії у парламенті щодо національних питань (наприклад, ОУН-УПА і мова), покращення умов ведення бізнесу та розширення прав місцевого самоврядування. З іншого боку, аналізуючи політичну біографію Дубневича, можна припустити, що самовисуванець у Парламенті приєднається до тієї політичної сили, яка йому буде вигіднішою, в першу чергу, у бізнесовому плані. Зміна партійних кольорів для братів Дубневичів не нова справа: після гучних скандалів у обласній «Батьківщині» бізнесмени у 2010 балотувалися до облради від маловідомої партії залізничників – «Відродження», членом якої є також нинішній голова облдержадміністрації Михайло Костюк.

Виборчий округ №121 (центр – Дрогобицький район Львівської області)

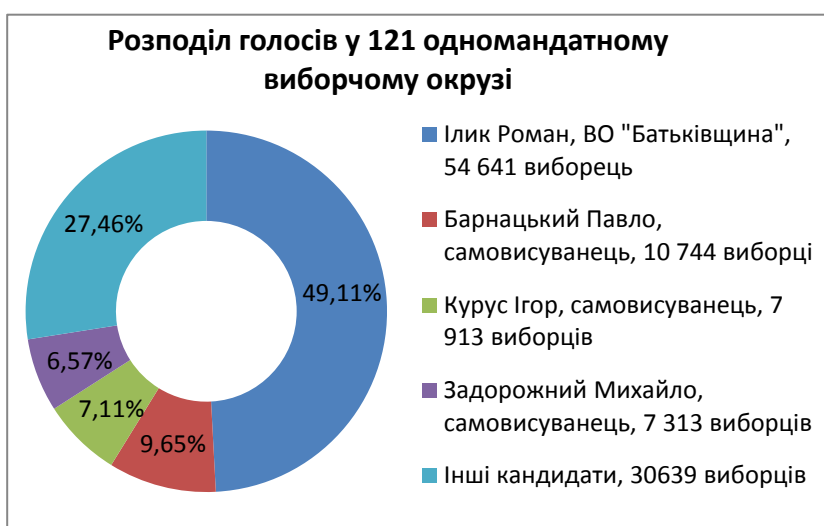
У №121 одномандатному виборчому окрузі перемогу у парламентських перегонах здобув **Роман Ілик**, кандидат у народні депутати від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». За нього проголосувало 54641 виборець, що становить 49,11% від кількості осіб, які скористалися своїм виборчим правом та 30,9% від загальної чисельності виборців округу. Такий результат можна вважати абсолютною перемогою, оскільки решта кандидатів у депутати, а їх було 19, лише разом отримали приблизно таку ж кількість голосів.

Експерти, які займалися аналізом виборчої кампанії, вважали пана Ілика одним із фаворитів виборчих перегонів, однак ніхто з них не прогнозував йому такий успішний результат, оскільки кандидат не був стовідсотковим лідером.

На невизначеність переможця у час, який передував дню голосування, вплинула електоральна неоднорідність виборчого округу. Наприклад,

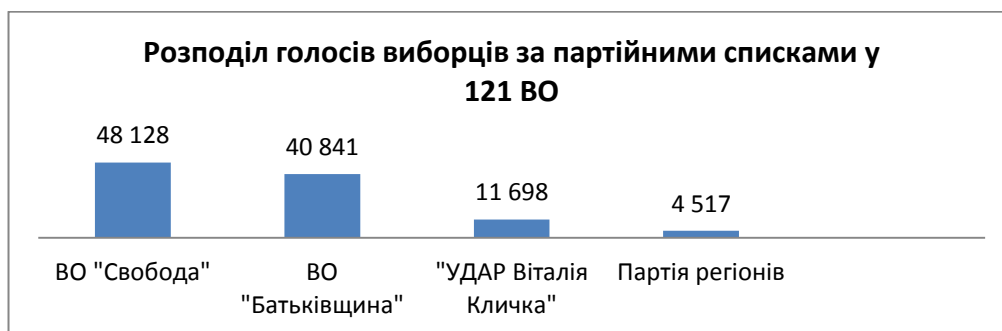
самовисуванець **Ігор Курус** лідирував у містечку Стебник та його околицях. У Бориславі значною підтримкою виборців користався **Павло Барнацький**, самовисуванець, член Партії захисників Вітчизни, а в значній кількості сіл Дрогобицького району перемогу прогнозували самовисуванцю **Михайлові Задорожному**. Це пов'язано з тим, що названі кандидати в депутати є уродженцями цих населених пунктів або, як Михайло Задорожний, здійснюють тут активну бізнесову діяльність, а тому й розраховували на значну підтримку виборців у цих місцевостях. Проте, результати голосування лише частково підтвердили такі передвиборчі експертні оцінки, оскільки навіть у цих населених пунктах Роман Ілик отримав значну підтримку виборців.

Вважаємо, що вирішальним чинником, який вплинув на таку розстановку електоральних вподобань стало позиціонування Романа Ілика «єдиним кандидатом» від Об'єднаної опозиції. Тому перемогу узгодженого кандидата-мажоритарника від ВО «Свобода» та ОО «Батьківщина» пов'язуємо безпосередньо з високим рейтингом цих політичних сил, виборчий успіх яких також підтвердили результати голосування. Додало кілька відсотків голосів виборців також і те, що кандидат від

«УДАРу» Олександр Старовойт 15 жовтня 2012 р. зняв свою кандидатуру з виборчих перегонів на його користь.

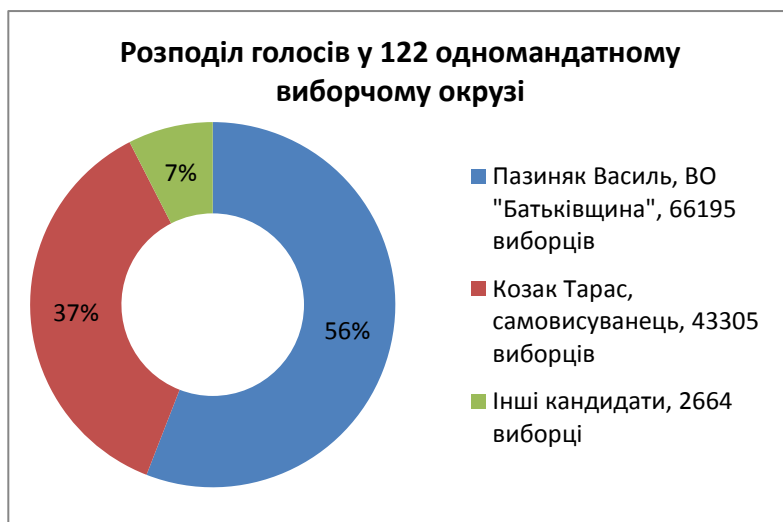
На відміну від мажоритарних результатів виборів, підсумки голосування по загальнодержавному виборчому округу стали більш очікуваними.

У ньому перемогли три опозиційні політичні партії: ВО «Свобода», ВО «Батьківщина» та Політична партія «УДАР Віталія Кличка». Єдиним сюрпризом, мабуть, стало те, що ВО «Свобода» отримало найбільшу підтримку виборців (42,84%), обійшовши у виборчих перегонах ВО «Батьківщина». Однак, це не є унікальним явищем 121 ВО, оскільки ця політична партія перемогла у ще п'яти виборчих округах Львівської області та в підсумку на Львівщині.

Виборчий округ №122 (центр – Яворівський район Львівської області)

За підсумками голосування в одномандатному виборчому окрузі №122 перемогу здобув узгоджений кандидат від Об'єднаної опозиції **Василь Пазиняк**.

Він отримав 55,86% або 66 195 голосів. Друге місце посів самовисуванець **Тарас Козак** з результатом 36,54% або 43 503 голосів. Решта 11 кандидатів виступили в ролі статистів і абсолютно не брали участь у реальній боротьбі за депутатський мандат. Найкращий результат поміж них у самовисуванця **Сергія Савуляка**, який отримав 2,24% (2664 голоси).

Перемогу Василя Пазиняка не можна вважати абсолютною, але більш, ніж переконливою. Слід зазначити, що Василь Пазиняк у рейтингу кандидатів, за яких виборці віддали найбільшу кількість голосів, йде третім з результатом 66195 голосів. Він поступається лише свободівкам Фаріон та Сех. Про те, що боротьба за мандат у цьому окрузі розгорнеться поміж двома лідерами було зрозуміло завідома. Проте, до дня голосування фаворитом вважався Тарас Козак, який «опрацьовував» округ ще з часів виборів до органів місцевого самоврядування 2010 року. За цією територією закріпився ярлик «округу Тараса Козака», що зумовлено тим, що він від самого початку вкладав сюди великі фінансові ресурси, зокрема, через непрямий підкуп виборців.

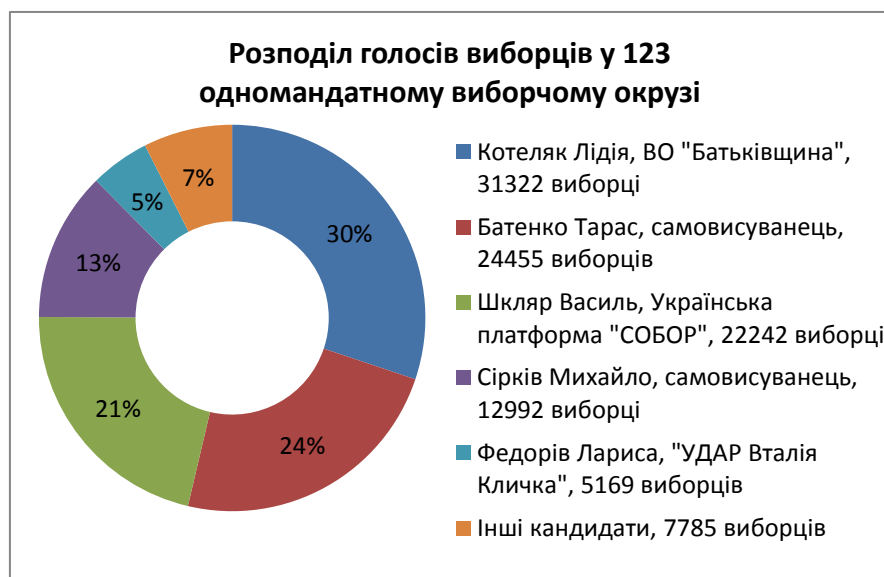
Серед особливостей округу - це чітке розмежування електоральних настроїв: Яворівський район є базовим для Василя Пазиняка, від якого він чотири рази поспіль обирався депутатом Львівської обласної ради, тоді як Жовківський район підтримував Тараса Козака, від якого він також діючий депутат облради. Якщо у на Жовківщині незначну перевагу мав Козак (25% проти 23%), то на Яворівщині однозначно переміг Пазиняк (48 тис. проти 36 тис. голосів).

Основним фактором перемоги Василя Пазиняка є бренд Об'єднаної опозиції, що співпадає з переможним результатом партії в окрузі. Найбільше голосів отримала ВО «Батьківщина» з результатом 41% (49 177 голосів), дещо відстали ВО «Свобода» - 36,1% (43 232) та УДАР – 14,2% (17 тис. голосів). Штаби усі трьох партій протягом виборчої кампанії працювали в унісон задля перемоги Пазиняка, аргументуючи це тим, що не повинні допустити «тушку» до парламенту, ким вважали Тараса Козака. Перемозі Пазиняка також посприяв той факт, що перед днем голосування партія «УДАР» зняла з перегонів на його користь свого кандидата Ігоря Самардака, який у рейтингу впевнено посідав третє місце.

Отже, у ВО №122, як й у решті округів Львівської області, перемогу святкували опозиційні сили та єдиний узгоджений кандидат, який з погляду майбутньої парламентської діяльності, найбільш ймовірно не зрадить вибір опозиційного електорату округу.

Виборчий округ №123 (центр – Перемишлянський район Львівської області)

В результаті підрахунку голосів виборців перемогу серед кандидатів у народні депутати в одномандатному 123-му ВО здобула представник ВО «Батьківщина» **Лідія Котеляк**. Кандидатура Котеляк – яскравий приклад того, як статус єдиного узгодженого кандидата допоміг обігнати відомого українського письменника **Василя Шкляра** та досвідченого посадовця **Тараса Батенка**, який витратив чи не найбільше коштів на передвиборну агітацію. Зазначимо, що уся передвиборча кампанія на окрузі була досить напруженою. Тут можемо згадати обшук у штабі Котеляк щодо наявності у неї газет, які принижують честь і гідність її опонента, заяви про нищення агітпродукції в районах, що входять до округу, оголошення про отримання відшкодування у штабі об'єднаної опозиції тощо.

В результаті за переможця було віддано 31 222 голоси, що становить 30,12% від кількості виборців, що взяли участь в голосуванні. Зважаючи на те, що кандидати, які зайняли друге та третє місце – Тарас Батенко 23,52% з підтримкою 24 455 голосів та Василь Шкляр 21,39% з підтримкою у 22 242 голоси, отримали майже половину голосів виборців, то перемогу Лідії Котеляк у 123-му виборчому

окрузі не можливо вважати абсолютною.

До такого розвитку подій не був готовий і основний конкурент переможниці – пан Батенко, який навіть подавав позов до суду з метою відтермінувати оголошення результатів виборів в окрузі через те, що окружна виборча комісія не надала для ознайомлення списків виборців, які голосували за місцем перебування. Хоча такі дії більше можна трактувати як спробу затягування часу та неготовність визнавати свою поразку. Адже попередні соціологічні заміри, зроблені на замовлення штабів кандидатів у депутати, показували перемогу Батенка з відривом у 6-8 відсотків. Щоправда, високою залишалася частка виборців – понад 25%, які ще не визначились за кого готові проголосувати. Власне, їхні голоси і стали вирішальними для перемоги Лідії Котеляк. Виборець не готовий глибинно аналізувати діяльність та передвиборчі програми кожного з кандидатів послідував загальній тенденції Львівщини – проголосував за бренд.

При тому голосування по адміністративних одиницях відрізнялось. Зокрема, Миколаївщина віддала перевагу Василю Шкляру, Золочівщина – Тарасу Батенку, а на Перемишлянщині – Лідії Котеляк та Михайлові Сірківу.

Львівщина, зокрема райони, які входять до 123 виборчого округу – Перемишлянський, Миколаївський, Золочівський та місто Новий Розділ – навряд чи отримають у вигляді депутата представництво локальних інтересів на законодавчому рівні, адже успіх виборчої кампанії став складовою загальних тенденцій голосування на теренах західної України. На жаль, народний депутат Лідія Котеляк, як і її попередня діяльність, залишаються зовсім невідомими для представників органів місцевого самоврядування, громадського сектору та виборців округу.

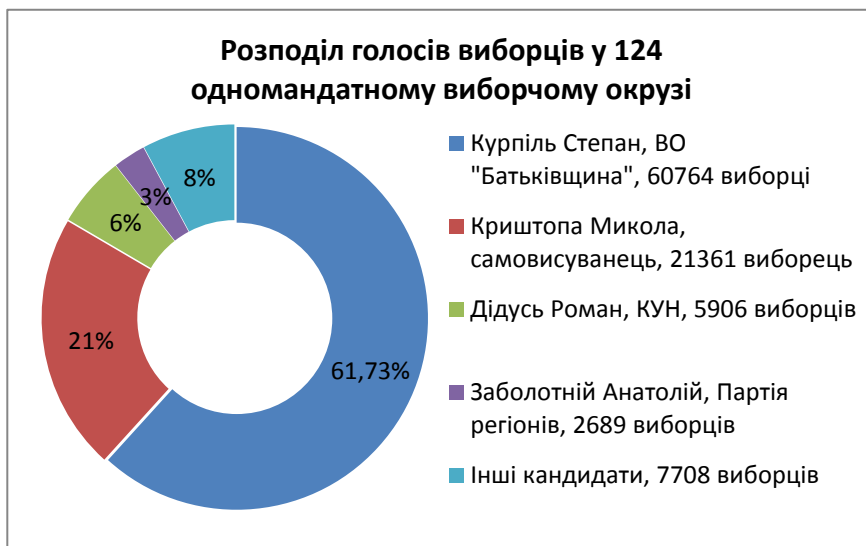
Виборчий округ №124 (центр – Сокальський район Львівської області)

У одномандатному виборчому окрузі № 124 (м. Червоноград, Сокальський район та частина Кам'янка-Бузького району) без особливих труднощів переміг діючий народний депутат **Степан Курпіль**, кандидатура якого була висунута політичною партією Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Свій мандат пан Курпіль отримав завдяки підтримці більш ніж 60 тисяч виборців округу, що становить 61,73% голосів виборців. При явці 67,5%, що є нормальною для Львівської області, цю перемогу можна вважати абсолютною. Його основний конкурент, самовисуванець

Микола Криштопа отримав лише 21,7% (більше 21 тис. голосів виборців). Таке значне відставання від лідера може бути пов'язано з побутуванням серед виборців думки, що директора шахти «Надія» Миколу Криштопу підтримує провладна партія, яка не має великої прихильності у цьому регіоні.

Однак, таку перемогу Курпіль отримав не лише завдяки власним зусиллям. Протягом виборчого процесу в межах цього округу у передвиборчих перегонах брали участь такі кандидати від опозиційних сил як Володимир В'язівський (самовисування) та Андрій Сенюк, (від політичної партії «УДАР»), які зняли свої кандидатури за два тижні до виборів. А тому до фінішу Степан Курпіль дійшов

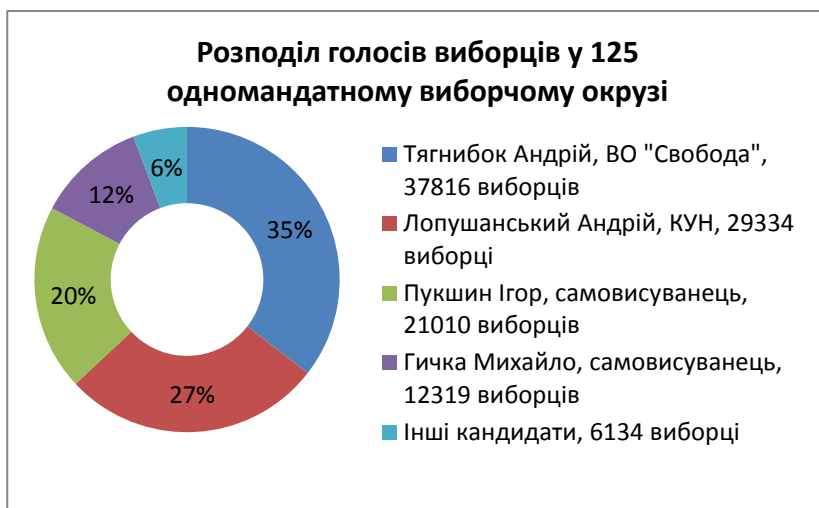
справді як єдиний узгоджений кандидат від опозиційних сил. Крім цього, у різний час участь у виборчих перегонях припинили такі кандидати як Ігор Корнат (самовисуванець), Олег Ішкевич (Народна партія). Загалом, Степан Курпіль є єдиним депутатом-мажоритарником від Львівщини, який має досвід роботи у Верховній Раді України.

Перемога Курпіля прямо пов'язана і з електоральною підтримкою в межах цього округу партії, яку він представляв. Так, «Батьківщину» підтримали 42,73 % виборців, які взяли участь у голосуванні, «Свобода» отримала 34,49 %, а «УДАР» - 11,82 %.

Виборчий округ №125 (центр – Старосамбірський район Львівської області)

125 округ характерний тим, що акумулював у собі весь електорат гірських районів Львівщини. Попри те, що соціологи та експерти віддавали першість кандидату від Конгресу українських націоналістів **Андрію Лопушанському**, на користь якого працював медійний та значний адміністративний ресурс (підтримка мерів всіх районних міст округу та тотальне сприяння з боку райдержадміністрацій), переможцем в окрузі неочікувано став представник від об'єднаної опозиції, брат лідера ВО «Свобода» **Андрій Тягнибок**.

Основними опонентами під час передвиборної кампанії були Андрій Лопушанський та кандидат-самовисуванець **Ігор Пукшин**. Обоє кандидатів заснували благодійні фонди, які «опрацьовували» округ ще задовго до виборчої кампанії. Третє місце соціологи прогнозували головному лікарю Львівської обласної клінічної лікарні **Михайлові Гичці**, що кілька разів поспіль обирався

депутатом обласної ради від Старосамбірщини.

За такого розкладу сил, кандидатура Андрія Тягнибока за серйозного конкурента у регіоні не розглядалася. Своїм успіхом Тягнибок-молодший завдячує бренду Об'єднаної Опозиції та активній діяльності активістів партії ВО «Свободи», які проводили кампанії «від дверей до дверей». Статус єдиного опозиційного кандидата з одного боку, та прямолінійне проштовхування кандидата від влади з іншого, дало ефект повної несподіванки для всіх учасників кампанії. Окрім цього,

додаткову підтримку кандидат отримав завдяки своєму прізвищу, яке у більшості виборців асоціювалося з лідером Всеукраїнського об'єднання «Свобода».

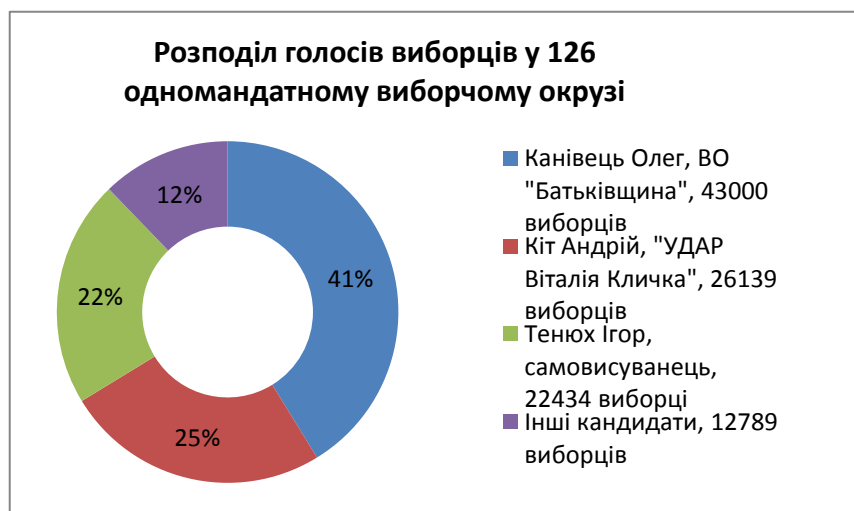
За Андрія Тягнибока проголосувало 35% виборців. Хоч результат не став на стільки переконливим, як у інших представників ВО «Свобода», однак цих голосів виборців вистачило, щоб стати депутатом Верховної Ради.

Хоча в політичних штабах і нарікали на дивну нарізку 125-го округу, до якого було включено місто Самбір з трьома селами, що за кількістю голосів складає шосту частину всіх виборців округу, і міський голова якого Т. Копиляк тісно співпрацює з Лопушанським, проте саме місто Самбір та Сколівський район схилили шальки терезів на користь А.Тягнибока. В той час, у великих містах округу та селах Турківщини переміг І. Пукшин, а великі ділянки Старосамбірщини однозначно віддали голоси за Лопушанського. Були й такі ділянки Старосамбірщини, де боротьба між Тягнибоком та Лопушанським точилася на рівних.

ВО «Свобода» отримало також хороший результат і у багатомандатному окрузі, зайнявши друге місце з 40 190 голосами виборців (37,87%). Перемогу святкувало ВО «Батьківщина» - партія набрала 42 937 голосів (40,56%). Замикає трійку лідерів «УДАР» Віталія Кличка з результатом у 10 831 голосів (10,23%).

Виборчий округ №126 (центр – Стрийський район Львівської області)

Округ включав в себе два райони – Стрийський та Жидачівський район, в яких відразу появилися свої лідери. Так, кандидат від «УДАРу» Андрій Кіт користувався симпатіями виборців у Жидачівському районі, а узгоджений кандидат від опозиції Олег Канівець був більш активним на Стрийщині. Проте, в ході передвиборчої кампанії Канівець зумів перейти на територію опонента, в результаті чого і переміг.

Розрив за результатами голосування склав 16861 голос на користь пана Канівця. Можемо назвати цю перемогу достатньо передбачуваною. Формулою успіху кандидата стали, на нашу думку, підтримка Об'єднаної опозиції, ранній початок роботи на окрузі, зустрічі з виборцями, активна робота благодійного фонду та масова зовнішня реклама. Також вагому роль відіграла підтримка кандидата

представниками ВО «Свобода», які супроводжували його на всіх зустрічах.

Щоправда, несподіванкою на окрузі, яка як потім виявилось стала однією з передвиборчих технологій, стала поява ще одного Канівця – Сергія Миколайовича. Він за результатами голосування посів четверте місце та набрав 4 377 голосів, що складає 4,19%. На п'ятому місці опинився відомий у окрузі Ігор Осташ, який з 1998 по 2006 рік представляв Жидачівщину у Верховній Раді України, а з 2006 по 2011 рік був Послом України у Канаді. Останній, до речі, відзначився скандалом під час

передвиборчої кампанії, заявивши, що для того, щоб балотуватися від об'єднаної опозиції, йому пропонували внести суму в триста п'ятдесят тисяч доларів.

Такий розклад сил у окрузі вплинув і на результати голосування у багатомандатному окрузі. Дві політичні сили, що підтримували кандидата-переможця, набрали найбільше голосів прихильників: ВО «Свобода» набрало 41186 голосів (39,32%), «Батьківщина» – 36686 (35,02%). Третім до фінішу прийшов «УДАР» з 16 824 голосами (16,06%).

На скільки ефективною буде діяльність нових обранців-мажоритарників у Верховній Раді – стверджувати рано. Однак, вже сьогодні можна констатувати, що серйозного лобі в українському Парламенті Львівщина не матиме. По-перше, більшість депутатів, за винятком Степана Курпіля, не мають досвіду роботи у Раді, а тому перші півроку лише пристосовуватимуться до нових умов діяльності та вникатимуть у суть справ. По-друге, більшість обранців, на жаль, не є самодостатніми політиками та особистостями, які готові запропонувати проекти законів та ефективних реформ, вигідних для країни загалом та Львівського регіону зокрема. Тому, найочевидніше, що більшість депутатів слідуватимуть та дотримуватимуться загальнопартійної позиції під час голосувань чи навпаки – блокування прийняття окремих рішень. Не виключно, що депутати-свободівці вноситимуть дисонанс до Верховної Ради, однак, що така поведінка буде корисною для українського суспільства видається малоімовірним.

А тому, важливим залишається те, щоб мажоритарники, які отримали від виборців області величезний кредит довіри, виправдали її. Причому, не лише новими законопроектами та іншими ініціативами, спрямованими на розвиток західного регіону, але й виваженою позицією, яка гарантує забезпечення основних прав громадян.

Команда спостерігачів Львівського представництва Громадянської мережі ОПОРА:

Коцюруба Ольга, 115 ВО

Стрелюк Ольга, 116 ВО

Радиш Наталія, 117 ВО

Гаталяк Тарас, 118 ВО

Шегда Іван, 119 ВО

Андрушко Віталій, 120 ВО

Чорній Петро, 121 ВО

Радь Тарас, 122 ВО

Танасійчук Юрій, 123 ВО

Матківський Назар, 124 ВО

Чорний Олександр, 125 ВО

Жученко Іванна, 126 ВО

Швець Ірина, прес-секретар

Дутчак Андрій, обласний координатор